

HIDVÉGARDÓI Krónika

IDŐSZAKOS KÖZÉLETI ÚJSÁG

Megjelenik Hidvégardó Község Önkormányzatának támogatásával

*Kellemes Húsvéti
Ünnepeket
kíván a
Krónika Olvasóinak
a Szerkesztőség és az
Önkormányzat*

Ünnep az 1848/49 - es Forradalom és Szabadságharc 160. évfordulóján

Szükség van példaképekre, akiknek életpéldája eligazodást adhat a mai ember számára. Ilyen példaképek szabadságharcos hőseink, akikre büszkék vagyunk! **Papp János** Torna vármegyei tisztviselő 1848 – ban a vármegyei nemzetőr csapat egyik első tisztje lett. Feladatául kapta, hogy szervezze meg a nemzetőrséget a vármegyében. **Gedeon János** 1848 - ban Torna vármegye országgyűlési követe volt. Októberben már mint a vármegye kormánybiztosa elrendelte, hogy a nemzetőrséget különböztessék meg a honvédektől. **Gedeon László** őrnagy - aki 1810 – ben Hidvégardóban született - a 42. Honvédszászlóalj parancsnokaként több csatát vívott térségünkben és harcolt a Kápolnai ütközetben is. **Gedeon Miklós** nemzetőr őrnagy 1848 nyarától Gömör vármegye rimaszombati járásának lett a nemzetőr főparancsnoka. A szabadságharc alatt, több ízben lett a felvidéki nemzetőr zászlóalj főparancsnoka. Kossuth, Petőfi, Batthyány mellett mostantól fogva öröklük is meg kell emlékeznünk minden március idusán!

Béres Gyula

A TARTALOMBÓL

A feltámadt Krisztussal élünk	2	Az Arany János Iskola életéből – versenyeredmények	8
Húsvéti népszokások	2	...	
Te kit választanál?	3	Rajta hát, Magyarország	8
Háttal az anyatermészetnek	3	Mit együnk az iskolában?	8
A Húsvét szimbólumai	4	Tájékoztató a kábel TV szolgáltatás felméréséről	8
.....		Gyerekszemmel	9
Elfelejtett hagyományok	4	Gyógyszerészünk tollából	10
Emlékezzünk régiokról - Braun István	5	Nátriumszükséglet, a túlzott sózás veszélyei	11
.....		
Betekintés a Képviselőtestület munkájába	6	Mire figyeljünk új ablak vásárlásakor?	11

Papp János nemzetőrtiszt sírja

A Feltámadt Krisztussal élünk

„Ez az a nap, melyet az Úr szerzett nekünk, örvendezzünk és ragadjunk rajta, alleluja”. (Zsolt 118,24)

Húsvétvasárnap az év legörvendetesebb napja, mivel „az élet Ura halott volt, most azonban él és győzelmet arat”. Ha Jézus nem támadt volna fel, hiábavaló lett volna megtestesülése, halála pedig nem adott volna életet az embereknek. „Ha Krisztus nem támadt fel, semmit sem ér a ti hitetek” (1 Kor 15,17) – kiált fel Szent Pál. Ki is hinne egy halottnak, ki remélne benne? Krisztus azonban nem halott, hanem él. „Ti a keresztre feszített Názáreti Jézust keressétek – mondta az angyal a kenetet vivő asszonyoknak. – Feltámadt, nincs itt” (Mk 16,6).

A hír az első pillanatban félelmet és rémületet váltott ki, olyannyira, hogy az asszonyok elfutottak, mert félelem és szorongás vett rajtuk erőt. Velük volt azonban, vagy egy kicsit már előbb odaért, Mária Magdolna, aki mihelyt látja, hogy „a kö el van hengerítve”, azonnal futásnak ered, hogy értesítse Pétert és Jánost: „Elvitték az Urat a sírból, s nem tudni, hová tették” (Jn 20,1-2). Azok ketten odasietnek, belépve a sírba látják „az otthagyt gyołcsot, meg a kendőt... külön összehajtvá más helyen”. Láttak és hittek. Ha lopásról volna szó, ugyan ki törődött volna azzal, hogy a holttestről levegye a lepleket és azokat ekkora gonddal összehajtogassa? Isten ilyen egyszerű dolgokat használ fel, hogy megvilágosítsa a tanítványokat, akik „nem értették az Írást, amely szerint föl kellett támadnia a halálból”, sem azt, amit Jézus nekik előre megmondott feltámadásáról. Péter, az Egyház látható feje és János, a szeretett tanítvány érdeme, hogy befogadták a Feltámadott „jeleit”: a hírt, amit egy asszony hozott, az üres sír és az abban lerakott leplek üzenetét.

Más formában ugyan, de a Feltámadás „jelei” ma is jelen vannak a világban: hősies hit, sok alázatos és rejtett ember evangéliumi élete; az Egyház életereje, amit se a külső üldözések, se a belső harcok nem tudnak megtörni: az Eukarisztia, a feltámadt Krisztus eleven jelenléte állandóan vonzza magához az embereket. Minden egyes ember személyes feladata, hogy elfogadja ezeket a jeleket, higgyen, amint hittek az apostolok, és hitét mindig szilárdabbá tegye.

A húsvét minden hívőt meghív a feltámadt Krisztus asztalához, ahol ő maga az étel és az ital. Ezen a húsvéti lakomán büntől megtisztult szívvel, tisztaságban és igazságban megújult szívvel kell részt venni. Ez nem más jelent, mint a feltámadott szívet. Az Úr feltámadásának, a halálból az életbe való „ámenetének” a hívek feltámadásában kell tehát visszatükröződnie, vagyis mindig gyökeresebben meg kell élniük a régi ember gyöngeségéből az új, krisztusi életbe való „átmenetet”. Ezt a feltámadást az égiek utáni mélyebb vágy igazolja. „Ha tehát Krisztussal feltámadtatok – mondja Pál apostol –, keressétek, ami fönt van, arra legyen gondotok, ne a földiekre” (Kol 3,1-2). A keresztyéneknek foglalkozniuk kell a földi valóságokkal, ez azonban nem akadályozhatja a „Krisztusban föltámadottakat” abban, hogy szívük az örök, az egyetlen végleges valóságok felé forduljon. A kísértés, hogy itt lent úgy berendezkedjünk, mintha ez volna egyetlen hazánk, mindig lesben áll.

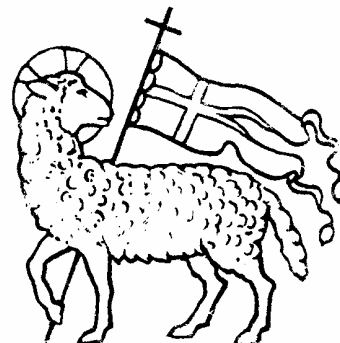
Az Úr feltámadása hatalmas kihívás; arra emlékezteti a keresztyéneket, hogy csak táboroznak, hogy csak utasok az örök haza felé vezető úton. A feltámadt Krisztus magával akar vonni minden embert a feltámadásba, és el akarja vezetni őket oda, ahol ő örökké él, hogy részesévé tegye őket saját dicsőségében.

Ó feltámadt Krisztus, Veled nekünk is fel kell támadnunk. Eltűntél az emberek szeme elől, s nekünk Téged kell követnünk. Visszatértél Atyádhhoz, s nekünk úgy kell tennünk, hogy életünk „vele el legyen rejtve Istenben”. Uram, minden tanítványodnak megadtad azt a kiváltságot – és ez egyben kötelesség is –, hogy Veled együtt megdicsőüljön és átalakuljon. Igen, az a kiváltságunk, hogy gondolatainkkal, ösztöneinkkel, vágyainkkal, óhajainkkal és érzelmeinkkel, bár még testben élünk, mégis már az égben éljünk... Taníts minket, hogy „azt keressük, ami fönt van”, hogy megmutassuk: Hozzád tartozunk, szívünk Veled együtt feltámadt és életünk Veled együtt el van rejtve Istenben. Amen.

(J. H. Newman bíboros)

Ezekkel a gondolatokkal kívánok a Krónika minden kedves olvasójának a feltámadt Úr Krisztusban örvendő, áldott húsvéti ünnepet!

Szemenyei Péter
plébános

Húsvéti népszokások

Húsvét két legnépszerűbb szokása az öntözés és a tojásfestés. Mindkét szokást falu és város a mai napig gyakorolja. A különbség az, hogy míg régen a kútból húzott vízzel öntötték le a leányokat, ma már szagos vízzel locsolnak. A locsolás a jelképes termékenyítést és rituális megtisztítást célozza.

Az öntözésért a fiúk tojást kapnak. Ez lehet házilag festett, de egyre elterjedtebb a csokiból készült tojás vagy más figura. A szokások másik csoportja egyházi rítusból vált népszokássá. Már a XII. században a nagyszombati szertartáshoz tartozott a tűzszentelés, a katolikus falvakban szokás volt az ételszentelés is. Településünkön ez még mindig élő hagyomány, hogy vasárnap reggel elviszik a templomba a főtt sonkát, tojást és kalácsot megszentelni. Ezen a napon ez kerül reggelire az

asztalra, de a locsolkodó vendégeket is húsvéti tállal várják, melynek elmaradhatatlan kelléke a sonka és a tojás.

Te kit választanál?

Máté 27, 1-10

„Amikor megvirradt, a főpapok és a nép vénei valamennyien azt a határozatot hozták Jézus ellen, hogy halálra juttatják. Azután megkötözték, elvitték és átadták Pilátusnak, a helytartónak. Amikor pedig Júdás, aki őt elárulta, látta, hogy elítélték, megbánta tettét, visszavitte a harminc ezüstöt a főpapoknak és a véneknek, és ezt mondta: „Vétkeztem, mert ártatlan vért árultam el.” De azok ezt mondták: „Mi közünk hozzá? A te dolgod.” Erre ő a templomba hajítva az ezüstöket, eltávozott, ment és felakasztotta magát. A főpapok pedig felszedték az ezüstöket, és így szóltak: „Nem szabad ezt a templom kincséhez tennünk, mert vérdíj.” Aztán határozatot hoztak, és megvásárolták belőle a Fazekasmezőt, az idegenek számára temetőnek. Ezért hívják ezt a mezőt a mai napig is Vérmezőnek. Ekkor teljesedett be Jeremiás próféta mondása: „És vették a harminc ezüstöt, a felbecsültnek árát, akit Izráel fiai ennyire becsültek, és odaadták a Fazekasmezőért, ahogyan megparancsolta nekem az Úr.”

Amikor az emberek, hibát követnek el és hibákat hibára halmoznak, mindig az jut eszünkbe, hogy talán lesz idejük és alkalmuk jóvátenni azt, amit elrontottak, talán lesz idejük megváltozni, és jó útra térni. És mindig szomorúan értesülünk, és vesszük tudomásul, hogy sok ember nem változik és épp olyan sötét hitetlen és vak marad, mint azelőtt.

Történetünkben egy olyan ember tettével és annak következményével találkozunk, ami azt bizonyítja, hogy Isten nélkül, Jézus nélkül nem ér semmit az élet. Hisz hiába árulta el Júdás csókkal a Mestert, hiába szerzett olyan szövetségeket maga mellé, akik jól megfizették az árulását, még sem volt boldog, mert ártatlan vért árult el. De az akkori vezetésnek jól jött, egy ilyen áruló, hisz Jézust mindenképpen meg akarták ölni. Mai napig jól jönnek az árulók azoknak, akik el akarják érni céljaikat bármi áron.

A főpapok ítélete halálos ítélet volt Jézus felett, és Pilátusnak kellett végrehajtani aljas terveiket. A főpapoknak nem volt joguk halálos ítélet végrehajtására, ez a rómaiak hatáskörébe tartozott. A zsidók akkori életében volt egy szokás, miszerint egyetlen esetet sem fejeztek be ugyan azon a napon, hacsak a vádlottat fel nem mentették. Egy éjszakának el kellett telnie, mielőtt az ítéletet kihirdették – **úgy hogy az irgalom érzéseinek legyen ideje feltámadni** – Ebben az esetben azonban a vezetők elszántak voltak és nem akartak irgalmat gyakorolni. Mivel azonban az éjszakai eljárás szabálytalan volt reggelre hívták össze az ülést, hogy törvényes keretet adjanak, az ítéletüknek.

Igen ám csak közbe, míg Jézust elítélték, Júdás megbánta tettét, rájött, hogy tévedett. Bántotta a lelkiismeret. Képzeli el Júdás mindig ott volt Jézussal, látta a cselekedeteit, a csodáit, gyógyításait. Biztosan sokat beszélgetett Jézussal és jól érezte magát a tanítványok között. Júdás is azok közé tartozott, akik betegeket gyógyítottak, akik hatalmat kaptak a gonosz szellemek felett. Júdás élt ezekkel a jogokkal, kiüzte az ördögöt másokból, de nem önmagból.

Drága testvéreim! Tudjátok hány Júdás él közöttünk, és tudjátok, hogy hányszor viselkedünk Júdás módjára? Akik itt

vagyunk az Úr Jézus Krisztussal, hallgatjuk tanításait, beszédeit, és fizikailag talán közel vagyunk hozzá, de lelkileg nagyon távol.

Vétkeztem, mert ártatlan vért árultam el, de a főpapok azt mondták: **Mi közünk hozzá? A te dolgod. A gonosz csak addig barátunk, amíg becsap és elárul bennünket**, és utána ez a válasza **Mi közünk hozzá? A te dolgod**. De az Úr Jézus Krisztus nem ilyen Ő sosem beszél így velünk még akkor sem, ha elárultuk Őt. Míg élünk Hozzá bármikor mehetünk.

Visszahajította Júdás a pénzt a főpapoknak és eltávozott, ment és felakasztotta magát. És itt már végkép elrontotta. Elárulta Jézust és rájött, hogy hibázott, de már nem tudott oda menni Hozzá, már nem tudott bocsánatot kérni és **Jézus helyet a kötelet választotta. Milyen sok ember eljut odáig, hogy belássa a tévedését**, de már Jézusig nem jut el. Hanem megáll az alkoholnál a drognál vagy éppen a halált választja. Péter is elárulta Jézust, de megbánta és eszébe jutottak Jézus szavai. Sírt és bánkódott, és bocsánatot nyert. Mi hogyan szoktuk rendezni az Úrral tévedéseinket, bűneinket, egyáltalán beismerjük azokat, tudunk őszinte bűnbánattal Jézushoz menni.

A Júdás által visszadobott pénzt, a főpapok nem tették a templom kincse közzé, hanem vettek rajta az idegenek számára temetőt, amit vérmezőnek hívnak. És ismételtel beteljesedett egy prófécia, amit ismerniük kellett volna a papoknak, de nem ismerték. **És vették a harminc ezüstöt, a felbecsültnek árát, akit Izráel fiai ennyire becsültek, és odaadták a fazekas mezőért**. Ennyit ért az izraeli népnek Jézus: 30 ezüstöt, Jézusnak pedig még az élete sem volt drága azért, hogy minket megmentsen. És neked mennyit ér Jézus? Mindent vagy semmit?

Adja a Kegyelem Istene, hogy ezen a húsvéti ünnepen mindenként előtt Krisztust válasszuk, és lássuk meg, Ő szeret, Ő türelmes, Ő nem hagy el, benn mindig bízhatunk, nem csak e földi életben, hanem ez élet után is. Ámen.

Meleg Attila református lelkipásztor

Háttal az anyatermészetnek

A szabadban végzett tevékenységek helyét elfoglalta a képernyő előtti üldögélés.

Nem csak az egészségre gyakorol káros hatást az, hogy az emberek több időt töltenek a televízió előtt és számítógépeik mellett...

A kevesebb időtöltés a szabadban azt is jelenti, hogy csökken kapcsolatunk a természettel és azt is, hogy kevésbé érdekel bennünket a természet és a nemzeti parkok megőrzése. A kempingezés, a halászás és parkok egy főre eső látogatása gyors ütemben csökken és vele együtt a természetben történő felüdülés is – mutattak rá a kutatók. Megállapították, hogy a szabadban végzett tevékenység helyét elfoglaló ülő foglalkozás és a képernyő előtti hosszas üldögélés (videophília) messzemenő következményekkel jár a fizikai és a szellemi egészségre egyaránt, különösen gyermekek esetében. A videophília testsúlynövekedéssel, szociális elszigetelődéssel, magatartási zavarokkal és gyenge tanulmányi eredményekkel jár. A tanulmány készítői rámutattak, hogy az Egyesült Államokban és Japánban egyaránt 18-25 %-al csökkent az emberek szabad ég alatt végzett tevékenysége. Ez a csökkenés a nyolcvanas és a kilencvenes években kezdődött, abban az időszakban, amikor jelentősen elszaporodtak a videojátékok.

Egyaránt vonatkozott ez a horgászásra, amely 25 %-al esett vissza 2005-re, nemzeti parkok látogatására, amely hasonló mértékben csökkent és a gyalogtúrákra. Ugyanakkor, amikor a horgászat csökkent, a vadászat viszont nagyrészt megtartotta addigi színvonalát.

A Húsvét szimbólumai

Barka

A barka bolyhos virágainak különleges gyógyerőt tulajdonítottak régen. Ha a tűzhelybe dobták, megóvta a házat a bajoktól, gyógyszerként lenyelve pedig elmulasztotta a torokfájást.

A mi éghajlati viszonyaink között a fűzfabarka helyettesíti azokat a pálmaágakat, amelyeket lengetve üdvözölte a nép egykor a Jeruzsálembé bevonuló Jézust. Ennek emlékére szentelik meg a barkát virágvasárnapján. A megszentelt barkát a hívek otthonukban gondosan megőrzik, például valamelyik kép háta mögé besúruva. Eresz alá tűzve villámcsapástól őrizte a házat.

Napjainkban a barka szívesen alkalmazott tavaszi lakásdísz, így azok is díszítik vele otthonukat, akik a barka szentelmény voltát figyelmen kívül hagyják. Kerülhet az ágakra kifűjt, zsinórra fűzött húsvéti tojás.

Bárány

A húsvéti bárány Jézust jelképezi. A Bibliában is bárány szimbolizálta Krisztust. Az ótestamentumi zsidók egyéves, hibátlan bárány áldoztak, majd vérével megjelölték az ajtófélfát, így a Halál Angyala elkerülte házaikat.

Búza

A húsvéti fészekben található, zöld búzahajtásokba helyezett piros tojás jelképezi a feltámadottat. A búzaszem feláldozza addigi formáját ahhoz, hogy a hajtás kizöldülhessen. Mérete ugyan nem nagy, de a csírájában lévő erő igen, ez jelképezheti a bennünk lévő csírákat is.

Nyúl

A húsvéti nyúl szimbolikája nehezen megmagyarázható. Ugyan a bizánci állatszimbolikában Krisztus jele volt, de valószínűbb, hogy Ostarával, a germán istennővel áll kapcsolatban. A monda szerint ugyanis a nyúl eredetileg madár volt, akire az istennő megharagudott, és ezért négy lábú állattá változtatta. Az is előfordulhat, hogy egy félreértés kapcsán került a húsvéti ünnep jelképei közé. Egyes német területeken ugyanis gyöngytyúkot ajándékoztak egymásnak az emberek, annak tojásaival együtt. A gyöngytyúk német neve Haselhuhn, rövidebben Hasel. A nyúl németül pedig Hase. A húsvéti nyúl ma már mindenképpen népszerűvé vált, valószínűleg szaporasága és éjszakai állat mivolta miatt, a termékenységet szimbolizálja.

Tojás

A tojás a termékenység, a teremtés, az újjászületés legősibb jelképe. Nemcsak Európában, de Ázsiában is ezekkel a fogalmakkal hozzák kapcsolatba. Sok természeti nép teremtésmítoszában szerepel a tojás, egyes kultúrákban nemcsak az istenek születtek tojásból, de a halottak mellé is temették, a lélek újjászületését jelképezve. A kereszténységben a feltámadás szimbóluma is. Díszített tojásokat már avar-kori női sírokban is találtak a régészek, de feljegyzések szerint már az ősi Babilonban is festettek tojást. Később az egyiptomi templomokat is feldíszítették velük tavasszal. A tojásfestés mindig az asszonyok és lányok feladata volt. A tojások színezésénél leggyakrabban a piros színt használták, mivel ennek mágikus erőt tulajdonítottak. Nemcsak megvédelmez, de egyúttal Krisztus vérével is

jelképezi. Eredetileg természetes festékanyagokat használtak a tojások színezéséhez, később kialakultak az írásos tojások is. A szöveg lehetett név vagy üzenet is. A díszítésre használt minták tájanként, sőt országonként változóak, a Magyarországon használt minták általában geometrikusak, rámásak. A díszítmények lehetnek tulipánok, fenyőágak, rózsák, almák. A minták jelentését a tojáshímző asszonyok ismerik a legjobban.

Elfelejtett hagyományok...

Ahogy az ember életéhez hozzátartoznak bizonyos dátumok, ünnepi alkalmak, úgy iskolánk mindennapjait is évről évre színesítik események, megemlékezések. Ilyenek a Tanévnyitó, Aradi vértanúk napja, Tisztasági hónap, Karácsonyi műsor, Farsang, Sportnap, Fordított nap és sorolhatnánk tovább, melyek iskolai hagyományaink közé tartoznak.

Vannak azonban olyan szokások, amelyek régen kimondottan az iskolához kötődtek, mostanában azonban a feledés homályába veszték. Ezek februárhoz és a tavaszi ünnepkörhöz tartoztak.

Az első ilyen Balázs napja (február 3.). Ezen a napon az iskolások újabb diákokat verbuváltak az „oskola” számára. A tanulók vidám versikéikkel, rigmusokkal, énekekkel, táncokkal járták végig az iskoláskorú gyerekek házaikat és toborozták őket kisdiakoknak.

„ Van-e hát a házban
Kis kompániánkba
Való gyermek?
Álljon a verbunkba,
Jöjjön iskolába,
Nem bánja meg.”

Közben ajándékot (szalonnát, kolbászt, babot, lisztet ...) gyűjtöttek tanítójuk számára.

A tréfálkozó, táncos toborzás az iskolában vendégséggel zárult.

A második Gergely napja (március 12.), amely a Balázs-járáshoz hasonló ünnep. A diákok ezen a napon is hívogatni mentek, és adományokat gyűjtöttek a tanító és az iskola számára. Ez valamivel komolyabb és illedelmesebb volt. Megköszönték az adományokat, majd távoztak.

„Jertek hát velünk,
mert értetek jöttünk,
jó gyermekek!
Sok áldást úgy vesztek,
Istennél úgy lesztok
ti kedvesek.

Kérünk hát jó szülék,
hogy jól megértsetek,
amit mondunk,
mert nem azért jöttünk,
hogy itt időt töltsünk
házatoknál.

Hogyha nem adhattok
az útra diákokat
házatokból,
papirosra valót
adjatok adományt
javatokból.”

Szent Balázs a diákság, Szent Gergely az iskolák pártfogója volt. Így a két ünnep lényege eltér egymástól, bár mindkettőnek az iskolába toborzás és az adománygyűjtés volt a célja.

A harmadik Virágvasárnaphoz kötődik.

Virágvasárnap előtti szombatn a tanulók mentek ki tanítójukkal a rétre barkát szedni. Az általuk összegyűjtött

barkát vitték el a templomba, ahol azokat megszentelték. A néphit szerint a szentelt barka távol tartja a gonoszt és a betegségeket. Ha parázsra teszik megvéd a villámcsapástól, ha a földre szórnak belőle elűzi a vakondokat. A régi hiedelem szerint a házba bevinni nem szabad, mert akkor sok lesz a légy. A Cserhát vidékén a dögvész ellen használták, a palócok az eresz alá tették tűzvész ellen.

Boros Lászlóné iskolaigazgató

Emlékezzünk régiekről

BRAUN ISTVÁN

hidvégardói segédlelkész (1916 – 1979)

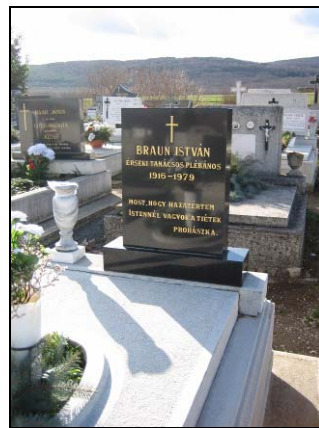

1916 január 10 – én született a zemplén megyei Hercegkúton. Esztergomban szentelték pappá 1939 június 18 – án a kassai egyházmegye számára. Első kápláni helyét Hernádnémetiben jelölték ki majd 1940 – ben Tállyára később pedig Szerencsre helyezték. 1942 – ben Kassára került hitoktatónak ahol a püspöki szentszék tagja lett és a Szent Erzsébet székesegyház káplánja. 1943 – ban behívták katonának és táborigazgató lett. A háború után 1945 – ben Kassára visszatérve látva, hogy Madarász István püspököt kiutasították egy őt támogató szentbeszéd után - „Megyerem a pástort, és szétszédlek a nyáj juhait.” (Mt 26,31) - nemkivánatos személlyé vált az új egyházi vezetés szemében. A csehszlovák állam részéről háborús bűnökkel vádolt magyarság (Benes dekrétumok) sok megaláztatásnak volt kitéve. Történt, hogy Kassa főutcáján egy magyar édesanya a kisfiával magyar nyelven beszélt és ezért nyilvánosan megpofozták amiért az ifjú káplán felemelte szavát. Emiatt le akarták tartóztatni de hogy ezt elkerülje, átszökött a határon és újra Tállyán lett káplán. Itt történt az az eset ami miatt üldöztetései az akkori hatalom részéről megkezdődtek. Az utcán összetalálkozott régi kedves barátjával akiből párttitkár lett. Braun megdöbbenéssel vette ezt tudomásul. Ezután a régi barát feljelentette azzal a váddal, hogy Braun köpött egyet mikor megtudta az egykori barátról, hogy az párttitkár lett. A szerencsi kiszagdapárti rendőrpáncsnoknak, Hajdu Mihálynak köszönhetően – a szerencsi káplánon (Csontos Barna) kérésztül megüzente neki, hogy letartóztatási parancs van kiadva ellene – Budapestre menekült ahol az Actio Catholica munkatársaként dolgozott tovább 1947 – től, Boros István álnéven. 1948 – től ezen a néven plébános lett a veszprémi egyházmegyéhez tartozó Ordacsehiben. A plébániához közellévő Balaton – Jankovicstelepen (Szabadság üdülőttelep) lekiyakorlatos házat hozott létre melynek igazgatója lett. Számos lekiyakorlatot szervezett. A hivatalos politika részéről azonban egyre jobban nőtt a fenyegetettség és ezt a munkát is minél nagyobb titokban kellett végezni. Aztán bekövetkezett ami várható volt, hogy a rendőrség 1952 augusztus 29 – én hajnalban letartóztatta és a

vele a lekiyakorlatos házból lévő lekiyakorlatosokat is. A perre 1952 december 11 – én került sor a budapesti Megyei Bíróság Jónás – tanácsa előtt. A vád : a demokráciára megdöntésére irányuló szervezkedés irányítása és vezetése volt. Nyolc társával együtt ítélték el, őt 7 évre a többieket 8, 10, 12 és életfogytiglanig tartó börtönbüntetésre. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsától 1956 szeptemberében amnesztiát kapott. Ezután került Hidvégardóba káplánnak. 1957 szeptember 7 – én nevezte ki Dr. Brezanóczy Pál egri káptalani helynök hidvégardói segédlelkésszé. Az öreg Mester Károly plébános kérésére a káptalani helynök a plébánia vezetésével is megbízta adminisztrátori minőségben 1957 október 14 - től. Hidvégardói évei alatt került sor a kórus bővítésére amihez az 1900 – ban vásárolt orgonát is el kellett adni. 1959 – ben, mikor Mester Károly is Székesfehérvárra ment, Göncre került plébánosnak. Itt töltött éveihez kapcsolódik egy történet, miszerint egy lengyel pap – Karol Wojtyla a későbbi II. János Pál pápa – a vidéken járva tőle kért üzemanyagot mivel az ő autójából kifogyott. 1965 – től Mérán lett plébános. 1970 – ben érseki tanácsosi kinevezést kapott. 1979 december 18 – án hunyt el. Hívei kívánságára testét Mérán szentelte be Kádár László egri érsek. Temetésére december 29 – én került sor szülőfalujában Hercegkúton.

„Becsületes, kötelességét hiven teljesítő, lelkesen munkálkodó papja volt Egyházának. Az egyházmegye a megbízható bűséges papot, a paptestvérek a megértő és mindenkor segítő jóbarátot, a hívek pedig buzgó pástornokat vesztették el személyében. ... Sok paptestvér és a hívek nagy sokasága kísérte utolsó útján nyugóbelyére.” – írta az egri érsek körlevelében

Béres Gyula

Forrás :

Az Egri Főegyházmegye Névtára 1975. Eger, 1975., 186.o.

Egri érsek körlevele. 693/1979. sz.

Egri káptalani helynök jóváhagyása. 559/1957. sz.

Irodalom :

Hetényi – Varga Károly : Papi sorsok a vöröscsillag és a horogkereszt árnyékában. I-III. Abaliget, I. 1992., II. 1994., III. 1996., 179-180.o.

Képek : Szemeyei Péter plébános szívességéből

Tájékoztatásul

A Munkaügyi Központ tájékoztatja a község lakóit, hogy ügyfélfogadásai rendje 2008. január 01-től megváltozott az alábbiak szerint:

Hétfő:	8 ⁰⁰ órától - 12 ⁰⁰ óráig
	13 ⁰⁰ órától - 15 ⁰⁰ óráig
Kedd:	8 ⁰⁰ órától - 12 ⁰⁰ óráig
Szerda:	8 ⁰⁰ órától - 12 ⁰⁰ óráig
	13 ⁰⁰ órától - 15 ⁰⁰ óráig
Csütörtök:	8 ⁰⁰ órától - 12 ⁰⁰ óráig

Péntek: 8⁰⁰ órától - 11⁰⁰ óráig

Felhívás

Több mint 2600 állás közül válogathat!
Találjon munkát! Építsen karriert!

www.topjob.hu – országos állásportál

Betekintés a Képviselőtestület munkájába

Hidvégardó Községi Önkormányzat Képviselőtestülete a Krónika előző száma óta eltelt időszakban egy alkalommal ülésezett az alábbiak szerint:

2008. február 12. napján megtartott nyilvános ülés

Az első napirend keretében a Képviselőtestület a 2008. évre vonatkozó testületi munkatervét hagyta jóvá. Ezt követően az Önkormányzat és intézményei 2008. évi költségvetésére és az ÖNHIKI előleg benyújtására vonatkozó javaslat került megtárgyalásra.

Matusz Tamás polgármester a napirendhez kapcsolódóan ismertette a 2008. évi fejlesztési programot, melyek megvalósításának egy része pályázati pénzből már biztosított, nagyobbik részére viszont a közeljövőben kellene elkészíteni és benyújtani a pályázatokat. Javaslatlalt élt a közös intézményi költségvetést érintő bejáró- és autóbusszal utazó, valamint a helyben tanuló gyermekek után folyósított normatívákra vonatkozóan. A javasolt, korábbiaktól eltérő gyakorlatot a finanszírozás tekintetében a testület egyöntetűen támogatta, majd a forráshiányának részbeni finanszírozására ÖNHIKI előleg igénybevételeéről határozott 16 millió forint összegben.

A harmadik napirend keretében a település kiemelt rendezvényeit tartalmazó Eseménynaptárat hagyta jóvá a testület.

A következőkben a „WiFi” Internet hálózat kiépítéséről szóló pályázat volt napirenden, a pályázat célja a hátrányos helyzetű gyermekes családok olcsó, használ számítógéppel és mobil internet vételi lehetőséggel történő ellátása.

A Képviselőtestület a biztonságos ivóvízellátás megoldása érdekében szükséges intézkedésekről tárgyalt a továbbiakban és egyetértett a vízbázis bővítési elképzelésekkel, valamint ennek finanszírozására vis-maior pályázat benyújtásával Bódvaszilás, Komjáti, Tornanádaska, Tornaszentandrás, Bódvarákó községekkel közösen.

Az ülés befejező részében a polgármester aktuális kérdésekről tájékoztatta a testületet, többek között a határátkelőhelyen

tervezett súly- és forgalomkorlátozás elutasításáról, foglalkoztatási programok indításáról, valamint az iskolaátszervezés kérdéséről.

Az érdeklődők számára a Képviselőtestület üléséről készült jegyzőkönyv a Polgármesteri Hivatalban munkaidőben megtekinthető.

Vándorének

Merre visz az út,
Hová hív a végtelen,
Nyughatatlan vándor
Lakik a szívedben.

Néha úgy érzed, minden véget ér,
De mégis mész tovább,
Útra kélsz, vakon lépsz,
Szertefoszlott álmok nyomán.

Mint összegyűrt papírdarab,
Mit ide-oda hord a szél,
Érzelem nélküli világban,
Tenyérnyi boldogság foszlik szét.
Mikor a világ nyugodni tér,
Új erő hajt tovább,
De szétszórt életedért,
Csak a végtelen ölel át.

A lelked mélyen hallgat,
De testedben erős a vágy,
A dalok is szerelemről szólnak,
Bár csak hallhatnád.
Pedig te is vársz valakire,
Ahogy mindenkire valaki vár,
De álmaidra félelem ül
És sötét börtönbe zár.

Hová visz az út,
Merre hív a végtelen,
Még fáradt vándor,
Lakik a szívedben.
Amerre jársz, arról dalolsz,
Milyen színes a világ,
Miközben neked nyílik
Minden fekete színű virág.

Takács Rita
(Edelény 2006.07.26.)

Javaslatkérés kitüntető cím és díjak odaítéléséhez

Hidvégardó község Önkormányzatának Képviselőtestülete azzal a céllal, hogy méltó módon megőrkítse – megkülönböztetetten elismerje – azon személyeknek, közösségeknek, szervezeteknek a tevékenységét, akik hozzájárultak Hidvégardó fejlődéséhez, jó hírnevének öregbítéséhez, kitüntetések és díjak alapított 2001-ben.

A kiemelkedő életpálya elismeréseként

„HIDVÉGARDÓ KÖZSÉG DÍSZPOLGÁRA”

kitüntetést adományoz azoknak, akik kiemelkedő tevékenységükkel és magas színvonalú munkájukkal

hozzájárultak Hidvégardó község fejlődéséhez és jó hírnevének öregbítéséhez. Valamint

„HIDVÉGARDÓ KÖZSÉGÉRT”

díjat adományoz olyan magyar vagy külföldi állampolgároknak, illetve közösségeknek, akik egy adott szakterületen végzett kiemelkedő és magas színvonalú munkájukkal hozzájárultak Hidvégardó község fejlődéséhez. A kitüntető címet és díjat Hidvégardó község Önkormányzatának Képviselőtestület nyilvános ülésen hozott határozatával adományozza – méltatva a kitüntető cím és díj adományozásának alapjául szolgáló érdemeket.

Felhívás!

A kitüntető cím és díjak elnyerésére írásban (annak megindokolásával együtt) javaslatot tehetnek magánszemélyek és közösségek egyaránt a Polgármesternek címezve legkésőbb

2008. április 30-ig.

Kérjük éljenek javaslatlételi lehetőségükkel!

Tisztelettel és köszönettel várja írásbeli javaslatukat az Önkormányzat Képviselőtestülete.

RENDEZVÉNYEK 2008-ban

2008. május 02-03-04. „**15. MISKOLC RALLY**”

2008. évi Országos Rally Bajnokság második futama. Ez a sportrendezvény az elmúlt években minden alkalommal bebizonyította a sportbarátok közötti népszerűségét.

A legfontosabb információkról a verseny hetében hangosbeszélőn és hirdetőtáblán tájékoztatjuk a lakosságot.

2008. május 04. (vasárnap): **ELSŐ ÁLDOZÁS**

Római Katolikus gyermekek első áldozása.

2008. május 10-11. (vasárnap): **GYÜMÖLCSOLTÓ BOLDOGASSZONYNAPI TEMPLOMBÚCSÚ ÉS NAGYSZABÁSÚ KIRAKODÓVÁSÁR**

Szombat este kezdődik el a programsorozat a szokásos zártközű táncmulatsággal, majd folytatódik vasárnap a Felső Bódva-völgy egyik legnagyobb tavaszi egyházi eseménye a templom búcsú, sok-sok látogatóval a határon innen- és túlról.

2008. június 01. (vasárnap): **BÉRMÁLÁS**

Római Katolikus gyermekek bérmálása.

2008. június 07. (szó.): **IX. ARDÓI FALUNAP ÉS HATÁRMENTI TALÁLKOZÓ**

Visszatérő hagyomány, hogy az év június első hétvégéjén kerül megszervezésre a faluünnep, melynek keretében a szabadtéri színpadon neves előadóművészek vagy együttesek mellett, szlovák és magyar kulturális csoportok bemutatóira kerül sor, közben: játszóház kirakodóvásár és a Kastélyban időszaki kiállítás színesíti a programot.

2008. június 13. (péntek): **BALLAGÁS**

Az Arany János Általános Iskola 8. osztályos tanulóinak búcsúzása iskolájuktól.

2008. július 18. (péntek): **GÖMÖR-TORNAI FESZTIVÁL KERETÉBEN HIDVÉGARDÓI KÉZMŰVESNAP**

A játszóházban a lakosság és az idelátogatók kipróbálhatják a kézművesség fortélyait, valamint gyermekjátékokat készíthetnek a természet adta anyagokból, ezzel is felelevenítve és megőrizve népi hagyományainkat.

Továbbá sor kerül magánportán népi szövés és cirokseprű kötés bemutatására.

Ezzel párhuzamosan falusétára várjuk az érdeklődőket. Este a miskolci Esztenás népzenei együttes koncertje, csángó táncház majd tábortűz zárja a helyi fesztiválnapot.

2008. szeptember 27. (szó.): **XII. ARDÓI SZÜRETI NAP ÉS NEMZETKÖZI KULTURÁLIS FESZTIVÁL**

Hagyományápoló rendezvényünkön délelőtt madáríjlesztő-készítő verseny, gyermek játszóház, délután pedig szüret felvonulás, majd a szabadtéri színpadon szlovák és magyar kulturális csoportok bemutatói, közben kirakodóvásár és a Kastélyban időszaki kiállítás megnyitása.

Közlemény

Az ORSZÁGOS „F.J.-C.” SUGÁRBIOLÓGIAI ÉS SUGÁREGÉSZSÉGÜGYI KUTATÓ INTÉZET 2007. évben a településen kihelyezett detektorokkal mért átlagos gamma-dózisteljesítménye: $79,7 \pm 3,8$ nSv/h. A mért érték nem éri el a Magyarországon, szabad helyszínen mért dózisteljesítmény számtani átlagát: 107 ± 10 nSv/h. A leírtak szerint sugárvédelmi szempontból semmiféle beavatkozás nem indokolt.

NÉPSZAVAZÁS 2008

A köztársasági elnök által március 9 - re kiirt népszavazás helyi részvételi arányai és eredményei a következőképpen alakultak:

Az 550 választásra jogosult polgár közül 326 fő élt a szavazás jogával, ez a választásra jogosult polgárok 59,27 %-a. Az érvénytelen szavazatok száma átlagban 5,3 mely a szavazatok 1,63 %-a. Az érvényesen leadott szavazatok számának átlaga 320,3 mely a szavazatok 98,36 %-a. Az igen szavazatok számának átlaga 281 mely a szavazatok 87,72 %-a. A nem szavazatok átlaga 39,3 mely a szavazatok 12,28 %-a.

Most pedig nézzük a három kérdésre leadott szavazóköri adatok részletes eredményeit.

„Egyetért - e Ön azzal, hogy a fekvőbeteg - gyógyintézeti ellátásért a jelen kérdésben megtartott népszavazást követő év január 1 - jétől ne kelljen kórházi napidíjat fizetni?”					
szavazók	+/_	érvénytelen	érvényes	IGEN	NEM
326	0	4	322	284	38
%		1,23	98,77	88,20	11,80

„Egyetért - e Ön azzal, hogy a háziiorvosi ellátásért, fogászati ellátásért és a járóbeteg - szakellátásért a jelen kérdésben megtartott népszavazást követő év január 1 - jétől ne kelljen vizitdíjat fizetni?”					
szavazók	+/_	érvénytelen	érvényes	IGEN	NEM
326	0	5	321	280	41
%		1,53	98,47	87,23	12,77

„Egyetért - e Ön azzal, hogy az államilag támogatott felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatóknak ne kelljen képzési hozzájárulást fizetniük?”					
szavazók	+/_	érvénytelen	érvényes	IGEN	NEM
325	-1	7	318	279	39

%		2,15	97,85	87,74	12,26
---	--	------	-------	-------	-------

A kiírt népszavazás érvényes és eredményes volt.

Béres Gyula

+/_ : Eltérés a szavazóként megjelentek számától.

Forrás : www.valasztas.hu - adatai alapján

Anyakönyvi hírek

(a Krónika előző száma óta eltelt időszakból)

Születés:

Kovács Lindának és Góré Gyulának **Gyula**,
Szabó Enikőnek és Kormos Gábornak **Gábor**
nevű gyermeke született

Házasságkötés: nem volt

Elhalálozás: Lóczi Jánosné, Saláta Lajosné

Az Arany János Iskola életéből... Versenyeredmények

Arany János Szavalóverseny: Baturin Richárd 2.hely,
Németh Fruzsina 3.hely, Szabó Martina különdíj

Körzeti Matematikaverseny: Tomesz Anett 5. hely,
Scsavnyiczki Kristóf 6.hely

Hevesy György Kémiaverseny: Tomesz Anett 4. hely

Simonyi Zsigmond Helyesírási Verseny: Tomesz Anett
1.hely, Kondás Krisztina 3.hely, Németh Balázs 14.hely

Zrínyi Ilona Matematikaverseny(megyei): Kleiber Brigitta
59.hely, Görcsös Gábor 66.hely

Focifarsang: lányok(IV.korcsoport): 2. hely, fiúk (IV.
korcsoport): 3. hely

2008.: Rajta hát, Magyarország!

Jó lenne hinni Soltész Mónika asztrológusnak.

Pontosabban: jó lenne, ha beválna az, amit 2008-ra ígér.

Mire számítsunk:

Lassan magunk mögött hagyjuk a Szaturnusz-évet. A Szaturnusz bolygó a karma bolygója, a fájdalommal tanítás híve 2008. március 21-ig érezteti a hatását. Ezért van/volt tele a 2007-es esztendő válságos helyzetekkel, nehézségekkel, lemondással, válással, sok-sok nehéz pillanattal. Zavarossá lettek a jövőképek. A Szaturnusz-évtől elkészölvén fellélegezhetünk, mert jön a Jupiter éve!

A Jupiter a „fortuna maior”, a nagy szerencse bolygója. Hatására a 2008-as esztendőben nagy szerencse, belső elégedettség, harmónia, öröm, boldogság, békesség, nyugalom köszönt be. Új erőre kapunk, bekapcsolja az optimista, bátor, lelkes, aktív, bölcs énünket. Hatására megindul a jólét, az újrakezdés!

Felpörögnek az események, javul az emberek közötti kommunikáció, az együttműködés. Az előző évekhez képest könnyebben érhetjük el céljainkat az előremutató új lehetőségek megteremtése által. A legtartósabb házasságok, szövetségek, társulások mind a Jupiter évében köttenek!

A gazdaság fokozatosan gyorsuló pályára állhat!

Rajta hát, Magyarország! Mindent bele!

Új lehetőségek jönnek!

Találós kérdések

①.

Akármilyen sós vízben főzik,
mégis sózni kell, amikor eszik.

②.

Hosszú száron ül egy virág,
olyan, mint egy színes tojás,
ha lehull a levele,
zörögni kezd termése.

Találós kérdésekre a válasz :

és

Mit együnk az iskolában?

Gondolom, nem mondok új dolgot azzal, hogy naponta ötször kell(ene) étkeznünk.

Ebből az egyik a tízórai. Nagyon fontos, hisz az iskolában koncentrálnunk kell, de megfelelő energiabevitel nélkül ez nem biztos, hogy sikerül. A tízórainkat ezért gondosan kell megválasztanunk. Nem mindegy, hogy egy adag vegyszert gurítunk le a torkunkon vagy valami értékeset. Az is fontos, hogy mindig a megszokott időben együnk, lehetőleg 2-3 óránként. Ne egyél konzervkajákat, mellőzd a zsírban tocsogó pacalt és barátait. Ne felejtsetd el, hogy ha egészségesen akarsz élni, előbb az étkezésseden kell változtatnod!

De mit is szoktunk mi hozni az iskolába uzsira? Sonkás kenyeret, természetesen fehér kenyérral ötvözve vagy épp szalámmal. Minden áldott nap ugyanaz, de mit tehetünk a monotonitás elkerülése érdekében?

Hozzunk gyümölcsöt!

Most épp a mandarin, narancs és a banán szezonját éljük. Használjuk ki ezt a lehetőséget. Tele vannak vitaminnal, és jótékony hatásuk is van: a mandarin csökkenti a daganatos sejtek méretét és számát is.

Az energiatalokat, a műanyag ételeket hanyagoljuk, helyettük inkább minőségi tejtermékeket együnk. Sokan nem szeretik a tejet önmagában, de ha lekváros palacsinta helyett túrósat eszünk, máris tettünk valamit egészségünk érdekében.

Tájékoztató a kábel TV szolgáltatás kérdőíves felméréséről

1. Szerződött partnerek száma a TELECONT – 210 fő
2000 Kft-vel:
2. Minimális csomagot igénylők (6 csatornával): Ø fő
3. Alapcsomagot igénylők (változatlanul 17 csatornával): 120 fő
4. Alapcsomag bővítését igénylők: 76 fő
5. Az alapcsomag 17 csatornája mellé további csatornaigények csökkenő sorrendben:
 - a) VIASAT-3.: 50
 - b) Discovery Channel 21
 - c) SPEKTRUM: 13
 - d) HÍR TV: 13
 - e) STORY TV: 12

további nevesített csatornákra
igények: 0 - 10 között

A kérdőíves felmérés összesítését a TELECONT – 2000 Kft. ügyvezetője végezte a zárt urna elszállítása után.

A regisztrált csatornabővítési igényeket összehasonlítva megállapítható, hogy az 5 javasolt, illetve az önállóan kezdeményezett új csatornák közül magasan legtöbb (50db) szavazatot kapta a **VIASAT-3. csatorna**, mely a szerződött partnereknek mintegy 25%-a. Az ezt követő DISCOVERY CHANNEL csatorna már csak 21 szavazatot kapott, mely a szerződött partnereknek mindössze 10%-a. A további javasolt csatornaigények aránya már csak 5% alatt maradt a szerződött össz partnerhez viszonyítva.

A kérdőíves felmérés összegzéseként megállapítható, hogy magasan a legtöbb szavazatot a VIASAT-3. csatorna kapta. Tehát egy későbbi csatornabővítés esetén (az igényeket figyelembe véve) ezzel a csatornával célszerű a rendszert bővíteni.

Gyerekszemmel...

Folytatjuk sorozatunkat, melyben gyermekek élményeiről, gondolatairól iskolai fogalmazást közlünk.

Közeledik a húsvét

A hosszú tél után mindannyian nagyon várjuk a tavaszt. Ilyenkor felébrednek a mókások, medvék, sündisznók téli álmukból, a fák virágba borulnak, a természet megszépül. Ünnepek sora követi egymást. Közülük a húsvét az idén nagyon hamar, márciusban lesz. A keresztény emberek Jézus Krisztus feltámadását ünneplik ekkor. A népszokást megőrizve a legények házról házra járnak locsolkodni. Régen a kútnál vödörrel öntözték meg a lányokat, de ma csak illatos kölnivizet visznek magukkal a fiúk. A lányok pedig pénzzel és tojással várják őket.

Szeretnénk, ha ez a hagyomány még sokáig fennmaradna.

3.osztály

Tovább a nagybetűs életbe

Mint minden 8.osztályos tanuló én is elgondolkodtam a továbbtanulásomon. A kezdettől fogva úgy éreztem, hogy a rendőri pálya a nekem megfelelő. Nem kellett ezen a kérdésen sokáig rágódnom.

Az első próbálkozásom a Földes Ferenc Gimnáziumba sikertelen volt. Nagy csalódás ért, de fel kellett állni és tovább kellett menni. A következő választásom a Diósgyőr-Vasgyári Szakképző Iskola, ahol a szakközépiskolai közbiztonság szakot jelöltem be. A felvételi rangsoroláson az 5. helyen állok. Ez remélem elég lesz a felvételhez.

Nagyon remélem, hogy a megfeszített munkám meghozza a gyümölcsét. Ez nekem azért is fontos, mert szeretném, ha a szüleim büszkék lennének rám. Szeretném visszaadni nekik, amit tőlük kaptam. Szeretném megállni az életben a helyemet, akárhol vagyok is, és eltartani a leendő családomat.

Ti diáktársaim, akik még e döntés előtt álltok, azt tanácsolom, jól gondoljátok át e fontos döntést!

Baturin Csaba 8.osztály

Középiskolás leszek

Már 7.osztály közepén tudatosult bennem, hogy hol szeretném továbbfolytatni a tanulmányaimat. Célom az volt, hogy olyan iskolát válasszak, amely erkölcsi tartást és megfelelő felkészültséget ad az életre.

Tanulmányaimat mindenképp Miskolcon szeretném folytatni. A felvételikén már túl vagyok, már csak várni kell az eredményt, ami a legrosszabb. A felvételi nem hagyott kellemetlen élményt bennem, az iskolába ahol jelentkeztem mindenki nagyon kedves volt.

Remélem sikerül elérnem a célokat, a Lévay József Református Gimnázium történelem tagozatára való bejutást.

Tóth-Szabó Csenge 8.o.

Az új iskola

Bár még nem lehet tudni, hogy hová vetek fel, de azért van elképzelésem arról, milyen lesz az új iskolában tanulni. Mostanára már lezajlottak a felvételik. Már csak várni kell a papírra, hogy felvettek-e vagy sem.

Az én elképzelésem szerint nem lesz olyan nehéz beilleszkedni, és új barátokat szerezni. Ott azért máshogy kell majd mindenhez hozzáállni, többet kell tanulni, és igyekezni, hogy minél jobb eredményt érjünk el. A kollégiumról is vannak elképzeléseim. A testvérem és én olyan kollégiumba szeretnénk menni, ahol rend fegyelem és tisztaság van, azért, hogy lehessen normálisan tanulni. Egy kicsit nehéz lesz a szüleinktől elszakadni, hiszen már megszoktuk azt, hogy mindig velünk vannak, és hogy mindig mindenben segítenek nekünk, támogatnak minket. Úgy gondolom, hogy az új környezetet is hamar meg fogjuk szokni. Akárhová vesznek is fel, mindenütt tanulni kell, és ha tanulunk akkor nem okozhatunk csalódást szüleinknek, tanárainknak.

Nekem ez az elképzelésem az új helyről és az új helyzetéről.

Sacsványiczki Donát 8.o.

Középiskolába megyek

Sajnos letelt a nyolc évem és most középiskolába kell mennem. Már csak pár hónap maradt, amit szeretett osztálytársaimmal és tanárainkkal eltölthetek.

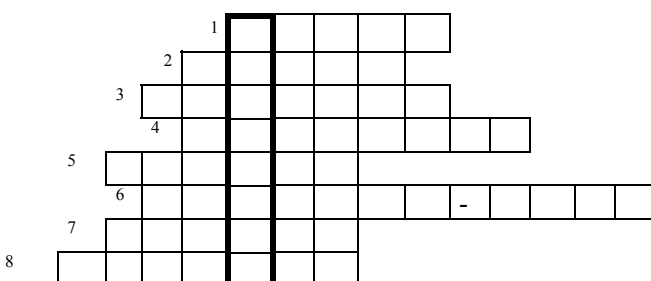
Már szeptember óta készülünk a központi írásbelire és a szóbeli felvételire. Szorgalmasan tanultam, sokat gyakoroltam. Január 26-án megírtuk az írásbeli felvételit és a szóbeli vizsgák is lezajlottak. Szerencsére jól sikerült mindegyik. Három gimnáziumot jelöltem meg, ahová szeretnék bejutni. A szerzett és a vitt pontok alapján felállítanak minden középiskolában egy sorrendet, s ez alapján már tudhatjuk hányadik helyen állunk. Engem mindhárom helyre felvennének, így még van pár napom átgondolni, hogy melyikben folytassam a tanulmányaimat. Ez még nehezebb, mint felvételizni! Remélem jól döntök és jövőre is ilyen szuper osztálytársaim lesznek

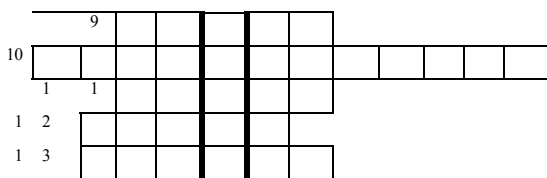
Addig is, amíg az általános iskolában koptatom a padot, minél többet szeretnék lenni a barátaimmal, ezért szervezünk sok közös programot, hogy még a hátralévő időnket együtt tölthessük el.

Tomesz Anett 8. osztály

Keresztrejtvény gyermekeknek!

Megfejtés: A Húsvéti díszítés egyik fajtája

- 1., Csipős növény. Húsvéti sonkához esszük.
- 2., A Húsvéti asztal hagyományos étele.
- 3., A főtanács élén álló főpap Jézus elítélésekor.
- 4., Őket öntözik meg Húsvétkor.
- 5., Ezt mondják a fiúk Húsvétkor.
- 6., A GOLGOTA név magyar megfelelője.
- 7., Ebben az évszakban van Húsvét.
- 8., Júdea Római Helytartója Jézus elítélésekor.
- 9., Ez az apostol volt szemtanúja Jézus kereszthalálának.
- 10., Ezt csinálják a fiúk Húsvétkor.
- 11., Ezzel is öntözhetnek a fiúk Húsvétkor.
- 12., A hitetlen apostol.
- 13., A Húsvét egyik jelképe (becézve).

A megfejtést 2008. április 04-én (pénteken) 12⁰⁰ óráig lehet leadni a Polgármesteri Hivatalban e célra elhelyezett urnában

Gyógyszerésznk tollából...

Kedves Olvasó!

A hosszú, hideg téli hónapok alatt vastag ruhánkba burkolózott testünk reklamálja a várva várt, kellemes meleget. Külső megjelenésünkben hamar átállunk a változásra, de vajon tudjuk-e, hogy belülről is jó, ha felkészülünk rá? Már az ókori kultúrákban is alkalmazták a böjtölést, melynek célja elsősorban az istenségek megközelítése, a haragvó istenek kiengesztelése volt. A megtisztulás a későbbi korokban is fontos szerepet játszott a vallási szertartások alkalmával. A böjtölési szokások vallások szerint eltérőek voltak - és azok ma is. A keresztényeknél elsősorban az advent és a Krisztus feltámadása előtti időszak kötődik hozzá, a zsidó vallásúak pedig főként a bűnbánat és a gyász napjain böjtölnek. A muzulmánoknál ismeretes a Ramadán - a kötelező böjti hónap tiszteletben tartása - amikor hajnaltól napnyugtáig tilos enni, inni, szexuális életet élni, dohányozni.

A téli hónapokban megfáradt szervezetünket célszerű egy jó alapos tisztítókurának alávetnünk. Hiszen az éveknek ebben az időszakában testünk úgy - bepiszkolódott - azaz telítődött salakanyagokkal, mint egy öreg kazán, amelyet felújítás nélkül nehéz beindítani. A tavasz közeledtével jön azután a hirtelen meghűlés, hörghurut, étvágytalanság, a bélhurut, fokozódik a fáradtság, az ingerlékenység. Ezek a tünetek a mérgeanyagoktól való természetes megszabadulási kísérletnek, a toxikus lerakódás következményeinek is felfoghatók.

Miért ne segítenénk elő szervezetünk megtisztulását mi magunk is egy testre szabott kúrával? Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy immunrendszerünk is legyengült valamelyest, és nagy szükségünk van a megcsappant vitamin- és ásványi anyag- készletünk pótlására, mert szervezetünk tartalékai kimerültek.

Így hát tavasszal helyre kell állítani a téli - megrázkódtatások - miatt megbillent egyensúlyt, és orvosolni az ebből fakadó testi - lelki bajokat.

A tisztítókéúra lényege az emésztőrendszer tehermentesítése a belek kiürítésével, csökkentett, illetve módosított táplálékbevitel, és lényegesen több folyadékfogyasztás útján. Alkatunktól, szervezetünk állapotától függ, hogyan böjtölünk,

milyen módszerrel méregtelenítünk. Létezik teljes böjt, azután a gyümölcs- vagy léböjt, a zöldséglé- vagy zöldséglevesböjt és pároltzöldség-böjt.

A lékúra - lényege, a nyers gyümölcsökben-zöldségekben megmaradnak az értékes vitaminok, ásványi anyagok, hasznos enzimek, ha csupán itallá turmixoljuk össze.

A gyümölcslevek ugyan savtartalmúak, de emésztés után lúgos kémhatást fejtenek ki, ami helyre állítja a szövetek sav-bázis háztartásának egyensúlyát. A lékúra során ugyanolyan hatásokkal méregteleníthetjük szervezetünket, mintha szilárd zöldsége t- gyümölcsöt fogyasztanánk napokon át. A szakemberek szerint ez a fajta tisztítókéúra emellett többet ér a teljes böjtnél, amikor csak vizet és esetleg citromlevet fogyasztunk. Ugyanis lúgosító hatásuk felgyorsítja a szervezet tisztulási és regenerációs folyamatát. Az emésztőrendszert pedig mindenképpen pihentetjük azzal, hogy szilárd táplálékot nem veszünk magunkhoz.

A lékúra alkalmazása hetente egy napon át, ajánlott - összesen napi 8 dl vízzel hígított zöldség gyümölcslevet lehet meginni, viszont vízből minél többet kell fogyasztani. A sárgarépa, zeller, petrezselyem leve nagyon ajánlott és energiát adhat egy paradicsom zöldpaprika turmix is. A gyümölcsök közül ajánlott felhasználni almát, szőlőt, citromot, narancsot, mangót, grapefruitot, sárgadinnyét, körtét, epret.

Fontos megjegyezni, hogy a vízajtó hatású zöldség - és gyümölcslevek a vesék védelmét is szolgálják, mert jól átmossák ezt a szervünket.

Zöldség-gyümölcs napok - ez a módszer nem ró akkora terhet a szervezetre, mint a lékúra, így munka mellett könnyebben alkalmazható. A diéta során pedig ugyanolyan sok vitamin. Ásványi só, nyomelem, immunerősítő bioaktív anyag és az anyagcsere serkentő enzim jut a szervezetbe, mint a levek fogyasztásakor. A zöldségek- gyümölcsök rosttartalmának köszönhetően kitisztul a bélnyálkahártya, ami jótékonyan hat az emésztőrendszerre, a magas káliumtartalom pedig javítja a sejtek oxigén- és tápanyagellátását, elősegíti az esetleges ödémák felszívódását. Ez a kúra azoknak is ajánlott, akik nem csupán méregteleníteni akarják szervezetüket, hanem emésztési zavarokkal, máj- és epebetegségekkel, anyagcsere-problémákkal, elhízottsággal, bőr- és ízületi panaszokkal küszködnek, hiszen enyhíthet gondjainkat.

Tisztító hatás szempontjából fontos gyümölcsök - az alma a cseresznye, a meggy, az eper, a körte, a málna, az ősz- és sárgabarack, a szilva a szőlő.

Figyeljünk rá, hogy a kúra megkezdése előtti napon nem szabad nehezen emészthető ételeket enni. Sok folyadékot igyunk, de a kávé, alkoholt kerüljük. Estefelé, vacsora előtt jól tesszük, ha megiszunk 2 dl vizet, melybe 2 evőkanál egész lenmagot keverünk, vagy fogyasszunk el egy pohár keserűvizet. A kúra során ne feledkezzünk meg a hidratációról, a magas folyadékbevitelről - napi 2l víz vagy tisztítóhatású gyógytea - zöldtea fogyasztása ajánlott.

A mérgeanyagok eltávolítása után jó formában, energikusnak érezzük magunkat, fáradtságunk elszáll. Kellemes közérzetünk mellett észre vesszük majd, hogy nemcsak emésztésünk, hanem bőrünk állapota is jelentősen javul.

Kívánok kedves Olvasóimnak jó méregtelenítést.

Kellemes Húsvéti Ünnepeket!

gyógyszerésznk - Mezei Ágnes

Környezetvédelmi fejtörő

Melyek a veszélyes hulladékok? (5 helyes válasz)

- A. A rózsza szűrős nyesedéke
- B. Maradék festék
- C. Használt sütőolaj
- D. Ceruzaelem
- E. Eltörött üveg pohár
- F. Használt fénycső
- G. Lejárt szavatosságú gyógyszerek

Mit kell tenni a veszélyes hulladékokkal? (2 helyes válasz)

- A. Gondosan becsomagolni és elátni a kertben
- B. Nem kell tenni semmi különlegesen, mert a szemételepen úgyis kiválogatják
- C. Külön kell őket gyűjteni, majd veszélyes hulladékgyűjtőbe helyezni
- D. Minél előbb kidobni a szemetesbe, nehogy valakit megbetegítsen
- E. El kell vinni egy hulladékudvarba, vagy egy veszélyeshulladék-gyűjtőhelyre

Nátriumszükséglet, a túlzott sózás veszélyei

Élelmiszereink, ételeink sótartalma, rejtett nátriumtartalom

A konyhasót részben sóbányákból nyerik, illetve sótartalmú vizek bepárlásával állítják elő, 98-99 százaléka nátrium-klorid. Kevés magnézium-kloridot is tartalmaz, ezért nedvszívó és csomósodásra hajlamos. Ezt magnézium-karbonát hozzáadásával gátolják, melynek, mennyisége nem lehet több, mint 0,2-0,3 százalék. Más ásványi anyagokat nem tartalmaz. A kereskedelmi forgalomban kapható jódozott só fogyasztását a várandós nőknek és azoknak javasolják, akik olyan területen élnek, ahol az ivóvíz jódihiányos.

A tengeri sóban értékes ásványi anyagok találhatóak, pl. jód, magnézium, kálium stb. Sokan azért használnak tengeri sót, mert a köztudatban elterjedt az a nézet, hogy sokkal kisebb a nátriumtartalma. A tengeri só nátriumtartalma csak 10 százalékkal kevesebb az asztali sónál. Szigorú sószegény diétában az asztali só nem váltható ki tengeri sóval.

A nátrium szerepe

A nátrium létfontosságú ásványi anyag szervezetünk ideális működéséhez. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a káliummal együtt a sav-bázis egyensúly fenntartásában, szerepet játszik az izom és idegrendszer működésében, az ingerületátvitelben, részt vesz a glükóz és az aminosavak aktív transzportjában (szállításában).

Az egészséges átlagos emberi szervezet nátriumkészlete 83-97 g. Ebből 50 százalék a test vizeitereiben van kicserélhető formában – ürül a szervezetből, hiány esetén pótolni kell –, 40 százalék a csontokban és a kötőszövetekben, 10 százalék pedig a sejtekben található.

Nátriumszükséglet

A felnőttek napi nátriumszükséglete 2 g (2000mg). A szükséglet magában foglalja a konyhasó használatát, a sóval tartósított termékek fogyasztását és az élelmiszerek természetes nátriumtartalmát. Ez a mennyiség 5 g, egy teáskanál konyhasónak felel meg. A nátrium a szervezetünkől nagyobb mennyiségben a vizelettel, kisebb

mennyiségben a verítékkel és a széklettel távozik. Pihenés közben az izzadással naponta kb. 46-92 mg nátriumot veszítünk. Nyári hőség, erős fizikai megterhelés és intenzív testedzés hatására a veszteség elérheti a 8 g-ot is. Ha csak a vizet pótoljuk, a nátriumot nem, az ásványi anyag hiánya miatt szédülés, erős vérnyomáscsökkenés és izomgörcsök lépnek fel.

Nátriumfogyasztás

Az emberek napi nátriumfelvétele széles határok között mozog, amit táplálkozásunkkal, evéssel, ivással, tehát nátriumtartalmú élelmianyagokkal, sóval tartósított élelmiszerekkel, sőt tartalmazó ételízesítőkkel, és legnagyobb mértékben ételünk konyhasóval történő ízesítésével juttatunk szervezetünkbe.

A túlzott sózás, a nátriumfelvétel következményei

Vannak sóérzékeny és sórezisztens emberek. Az emberek egy csoportja sóérzékeny, náluk alakul ki az úgynevezett „sóérzékeny” magas vérnyomás. Genetikai adottságoktól függően vannak olyan emberek is, akiknél a szokásos, nem túlzott mértékű sófogyasztás esetén is megemelkedik a vérnyomás értéke. A hosszabb távon történő nagyobb mennyiségű nátriumfelvétel gyorsítja a betegség kialakulását. Ennek további következménye a szív- és érrendszeri betegségek kialakulása, kedvezőtlen hatást gyakorol a vese, a hormonális és az emésztőrendszer működésére, az anyagcserére. Mindkét esetben konyhasó, illetve nátriumszegény étrend fogyasztása javasolt. A vérnyomás beállítása szempontjából nemcsak a nátriumfelvétel fontos, hanem a nátrium és kálium aránya is.

Scsavnyiczkiné Nagy Ildikó élelmészvezető

Mire figyeljünk új ablak vásárlásakor?

Azt mondják, az ablakválasztás legalább olyan nehéz dolog, mint a párkeresés, mert a külső-belső tulajdonságokat egyaránt meg kell ismernünk a jó döntésért. Nos, párkapcsolati tanácsadók nem vagyunk, de az ablakválasztáshoz összegyűjtöttük a 7 legfontosabb tudnivalót, hogy végre tisztán lássuk, mi bújik szakszavak mögött vagy mitől jobb az egyik jellemző a másíknál.

1. Találkozott már a W/m²K mértékegységgel? Ez a szám jelzi az ablaküveg **hőátbocsátási tényezőjét** („u” érték), ami minél kisebb, annál jobb szigetelést jelent. Az 1,0 W/m²K például kitűnő szigetelést biztosít, a 2,8 W/m²K pedig meglehetősen gyengét.
2. A szerkezetben lévő **légekamrák** számára is fontos figyelni. Ez az érték (ellentétben a hőátbocsátási tényezővel) minél nagyobb, annál jobb. Többnyire 3-5 kamrát alkalmaznak az ablakgyártók, de a legjobb ablakok 6 kamrásak.
3. A **beépítési mélység** szintén lényeges tényező a stabilitás, de a hőszigetelés szempontjából is. A hosszabb élettartam érdekében megnövelt, 62-74 mm beépítési mélységű ablakot válasszunk.
4. Soha ne becsüljük le a zajterheléssel együtt járó egészségkárosító hatást. Általában elmondható, hogy a légekamrák magasabb száma és a megnövelt beépítési mélység együttesen **javítják a hangszigetelést is**, ami

hosszú távon rengeteg egészségügyi probléma elejét veheti.

5. Az **ablakvasalatok** minősége ma már nem csupán technikai, hanem biztonsági kérdés is. Érdeemes stabil acélmerevítésű, biztonsági vasalatelemekkel ellátott szerkezetet választani, hogy eltántorítsa a betörőt a cselekvéstől.
6. Minden esetben **bízunk szakemberre** a falnyílás helyszíni felmérését és az ablak beépítését. Egy tökéletes hő- és hangszigetelt nyílászáról is be lehet úgy építeni, hogy az lényegesen veszítsen jó tulajdonságaiból.

Fontos információ, hogy az ablakgyártó cég mennyi **garanciát** vállal termékeire, illetve mióta van a piacon. Figyeljük az arányokat! Biztosan vállalhat 7 év garanciát pl. egy 3 éve működő cég, amikor nincs 7 év tapasztalata a saját termékeiről? Ha kétségeink támadnának, mindenképpen kérjünk referenciát, mielőtt nagy összegeket fizetünk ki az ablakokért.

SZJA 1% FELAJÁNLÁSA

Adója 1%-ával támogassa Ön is civil szervezetünket,
a **Hidvégardóért és annak Ifjúságáért**
Közalapítványt!

Emberek a közösségért!

A közalapítvány adószáma: **18427235-1-05**

A Rendőrség és Határőrség integrációjának hatása térségünkben

Egy hosszú előkészítő folyamat eredménye, hogy a magyar rendőrség, ezen belül az Edelényi Rendőrkapitányság is nagy változáson ment keresztül az elmúlt időszakban. Jogilag 2008.01.01-jétől léptek hatályba a tevékenységünket leginkább meghatározó jogi normák. Mint ahogy azt az Országos Rendőr-főkapitány úr is kiemelte hasonló tartalmú írásában, a rendőrség a demokratikusan működő társadalomban ma azt a helyet foglalja el, melyet a közösség elvár tőle, s szerepét nem egy hatalmi gépezetnek, hanem az őt fenntartó adófizetők elvárásainak megfelelően tölti be. Ez a megállapítás az Edelényi Rendőrkapitányságra is teljes mértékben igaz. Feladatainkat erőnkhez és lehetőségeinkhez mérten elfogulatlanul, minden esetben a törvénytisztelő lakosok érdekében végeztük, és így lesz ez a jövőben is. Az itt élő emberek számíthatnak ránk, mert a biztonságukért dolgozunk. Számítunk azonban mi is a térségben lakókra, mert valódi eredményeket a jövőben is csak közösen, egymás munkáját segítve és megbecsülve tudunk elérni.

2007. évet szakmai szempontból nem volt könnyű úgy zárnia az Edelényi Rendőrkapitányságnak, hogy kiváló szakmai mutatóinkat megtartsuk, hogy meg tudjunk felelni a térségünkben élők elvárásainak, hiszen az elmúlt évben kevesebb rendőr volt a közterületen. Kétségtelen, hogy több tapasztalt kollégánk nyugállományba vonult, de 2008. évet már úgy tudtuk elkezdni, hogy a **meglévő létszámihiányt** a volt határőr kollégák átvételével és más rendőri szervektől történő áthelyezések foganatosításával gyakorlatilag meg tudtuk szüntetni. Természetesen hiányoznak a tapasztalt kollégák (azért maradtak aktívak is!), becsüljük őket, hiszen

csak úgy lehet jövőt építeni, ha tiszteljük a múltat. Kialakult azonban egy fiatal, ugyanakkor hivatását szerető és megbecsülő, a köz érdekében tenni akaró fiatal vezetői és végrehajtói állomány. Már ezek is jelentős eredménynek számítanak, azonban rendőrkapitányságunk – ezzel a kistérség biztonsága is – **egy 14 fős Határrendészeti és Közbiztonsági Osztállyal, két szolgálati gépjárművel, illetve egyéb technikai felszerelésekkel erősödött.** Az új szervezeti elem elhelyezése a Szendrői Rendőrőrs egyik épületében történik meg, mert innen – illetékességi területünk „közepéről” – könnyebben mozgatható ez az egység a határszakasz, illetve Boldva irányába is. Ezzel is érzékeltetni szeretném, de külön ki is hangsúlyozom, hogy az új osztály nem első sorban a rendőrség tevékenységét hivatott erősíteni, hanem az egész rendőrkapitányság illetékességi területén szerepet kap.

Az üres helyek feltöltésével, illetve az új osztály létrehozásával 2007. IV. negyedétől 2008. január 01-jéig összesen 26 fő érkezett testületünkhöz. Ennek eredményeként az Edelényi Rendőrkapitányság illetékességi területéhez tartozó két városban és további 45 településen **összesen 91 fő hivatásos rendőr fogja biztosítani a rendet.** Ez alapvetően garancia arra, hogy a bejelentésekre még gyorsabban tudjunk reagálni, a területünk rendőri lefedettsége – főleg az éjszakai órákban, illetve a hétvégéken – jelentősen javuljon, melynek rövid és hosszú távon is olyan eredménnyel kell járnia, hogy a közterületen elkövetett különféle jogsértések visszaszorulnak, a lakosok szubjektív biztonságérzete javul.

Természetesen nem felejtethetjük el azt sem, hogy a rendőrségnek ezzel párhuzamosan plusz feladatai is keletkeztek. A Határőrség megszűnt, így feladatait a Rendőrség vette át. A 2007. december 21-i schengeni határnyitásokkal a rendőrség az Európai Unió egyik legfontosabb szervévé vált, mert egy jelentős uniós külső határszakaszért felel. Az Edelényi Rendőrkapitányság illetékességi területét is szegélyezi államhatár, azonban ez a szakasz az Európai Unió belső határához tartozik. Itt megszűnt a határforgalom ellenőrzése, mely a gyakorlatban azt jelenti, hogy bárki megállás és ellenőrzés nélkül átmehet azon, annak bármely pontján. Pontosan ez a szabadság alapozza meg az edelényi rendőrök nagyobb felelősségét. Biztosítanunk kell azt, hogy a területünkre bűnelkövetés szándékával, vagy jogszerűtlenül érkező személyeket kiszűrjük, és velük szemben a szükséges intézkedéseket megtegyük. Ezt alapvetően az úgynevezett „mélységi ellenőrzések” foganatosításával tudjuk elérni. Mindez azonban azt jelenti, hogy a területünk rendőri lefedettsége nagyobb lesz, több rendőrrel fog találkozni a tisztességes szándékú polgár, de a tisztességtelen szándékú is. Nagy hangsúlyt fogunk fektetni városainkra – hiszen nagyobb számban itt fordulnak elő jogsértések –, illetve környezetére, de biztosítani fogjuk a határmenti települések rendjét is.

Nagyobb létszám és több technika áll tehát rendelkezésünkre, mellyel jól gazdálkodva eredményt kell elérnünk. Mindemellét jelentős és érzékelhető segítség lesz az is, hogy a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság szervezeti keretei között létrehoztak **egy közel száz fős Bevetési Egységet**, melynek állománya a szolgálai idő nagy részében a rendőrkapitányságok munkáját fogja erősíteni. Ez esetenként azt jelenti, hogy amennyiben a

helyzet megkívánja, plusz 10-15 fő rendőr fog szolgálatot teljesíteni igény szerinti napszakban területünkön.

Természetesen felelőtlenség lenne azt ígérnem, hogy mostantól területünkön megszűnik a bűnözés. Ezt nem is teszem. Azt azonban ígérni tudom, hogy az Edelényi Rendőrkapitányság teljes személyi állománya minden tőle elvárható megteszi a területén élő emberek biztonságáért. Ehhez kérem az Önök támogatását.

Dr. Antal István r. alezredes kapitányságvezető

TRÜKKÖS LOPÁSOK ÚTON-ÚTFÉLEN

(nem minden jó szándék, ami annak látszik)

Mi jellemző a trükkös lopásra, csalásra?

A magyarországi bűnözés mintegy kétharmadát teszi ki a vagyon elleni bűncselekmény kategória, ezen belül meghatározó arányú a lopások száma. Szerencsére a gépkocsi lopások évek óta csökkennek.

Az első leírt cselekmény az ún. trükkös lopás, melynek többféle elkövetési módszere ismert. Magyarországon az ezredfordulón jelent meg egy újfajta módszer, mely az utóbbi időben

–átmeneti visszaszorulást követően– újra emelkedést mutat. Kezdetben a hazánkba érkező albán nemzetiségű bűnelkövetők „alkalmazták” a módszert, akik német rendszámú személygépkocsijukkal követni kezdték kiszemelt áldozatukat a nyugati országhatártól a sztrádákön. Különösen egyedül utazó, női vezetőket, vagy időskorú autósokat szemeltek ki.

Egyik elkövetési módszerük, amikor parkolóban, vagy közlekedési lámpánál megállva kiszúrták a sértett gépjárművének gumiját, és figyelemfelhívás segítő szándékával figyelmeztették az áldozatot a defektes kerékre. A közelben leálló, vagy már parkolóban lévő vezetőnek, jó szándékot mímelve „segítették” a kerécsere bonyolításában, aki elfoglaltsága közben nem észlelte, hogy a nyitva álló járműből minden pénzt, műszaki cikket, és iratot eltulajdonítottak egy alkalmas pillanatban. Egyes esetekben magát a járművet vitték el, a gyújtáskapcsolóban hagyott indítókulcs segítségével.

Ezen belül ismert elkövetési mód az amikor tudatosan kisebb koccanást provokálnak a célba vett kocsival, és így érik el, hogy annak tulajdonosa kiszálljon és egyezkedjen, és a figyelemelterelés perceit használják ki a lopásra. Előfordult, hogy a parkoló kocsihoz odament a banda egy tagja és a bent ülő, vagy közelben tartózkodó sértett szeme láttára levizelte, majd a dühös számonkérés miatt a kocsitól eltávolodó sértett kocsiját a „tisztelen fickó” társai kiürítették.

A másik módszer, hogy benzinkútból, üzletből, vagy bankból kilépő és autójába ülő embert szólítják meg idegen nyelven, látszólag útbaigazítást kérve ily módon lefoglalják, miközben megszabadítják értékeitől a nyitott kocsiján keresztül.

A bűnözők folyamatosan változtatják módszereiket, az utóbbi időben megesett, hogy kék villogó lámpát tettek ki autójukra, és magukra POLICE feliratú trikót húztak, s rendőrként léptek fel. Főleg külföldi – helyismerettel nem rendelkező – gyanútlan utazókkal szemben „intézkedtek”, majd meglópták őket, kárt okozva ezzel hazánk jó hírének is.

A cselekmények közös jellemzője, hogy a sértettek nem észlelik a lopást, csak később amikor a tolvajok –jó minőségű járműveikkel– messze járnak. Bárhol felbukkanhatnak az országban autópályákon, ezekhez kapcsolódó felhajtók közelében, főútvonalakon.

Az erre szakosodott bűnelkövetők feladatmegosztása kifinomult, modern híreszközökkel kommunikálnak, és sorozatban követhetnek el hasonló bűncselekményeket.

A cselekmények abból a szemszögből is nagy veszélyt hordoznak, hogy kiölik az emberekből a segítségnyújtás természetes hajlamát, az autósok közti szolidaritást, gyengítve a társadalmi kohézió e fontos elemét. Az „ál-rendőrös” módszer pedig negatívan befolyásolhatja –rövidtávon– a lakosság és a rendőrség kapcsolatát.

A felderítést nehezítő körülmények közé sorolható, hogy a helyszín nyomszegény, sok esetben nincs tanú a sértetten kívül. Egy-egy sorozat elkövetés több megyére is kiterjedhet, így több nyomozóhatóság kezd eljárást, mely által kezdetben nem egy kézbe futnak az információk.

Mi a teendő a cselekmények megelőzése érdekében?

- iratait (elsősorban: útlevel, személyi igazolvány, vezetői engedély, forgalmi engedély) utazás során tartsa magánál, lehetőleg ruházata belső zsebében, de mindenképpen testközelben, így annak valószínűsége, hogy illetéktelen birtokába juthat minimális. Az iratokról készített fénymásolatok nagy segítséget nyújthatnak, azok ellopása esetén, amikor azonnal intézkedni kell azok pótlása érdekében (rendőrségi feljelentés alkalmával az okmányok sorszámanak ismerete a körözést is segíti).
- készpénzét, mobiltelefonját szintén tartsa magánál, de semmiképpen sem a járműve utasterében, ahol semmiféle értékeket hátrahagyni nem ajánlatos, hiszen a tolvaj figyelmét ráirányítja kocsinkra. A csomagtartó biztonságosabb hely.
- amikor kiszáll –akár rövid időre is– ne hagyja az indítókulcsot a gyújtáskapcsolóban. Azt vegye magához, és zárja le az ajtókat. Amennyiben többen utaznak, valaki maradjon a kocsiban, illetve annak közvetlen közelében.
- az ablakokat, ajtókat – a vezetői oldalt kivéve– menetközben is zárva tartsa, mivel bármely forgalmi okból történő lassítás, megállás esetén értékeit az ablakon át benyúlva, ajtót kinyitva egy mozdulattal elvihetik (kéretlen ablakmosó, kéregető személy, vagy lopásra szakosodott motorkerékpáros).
- legyen óvatos és körültekintő olyan hirtelen felbukkant, vagy fürkésző idegenekkel szemben, akik túlzottan segítőkésznek mutatkoznak, és járműve közelébe férköztek.
- a magukat rendőrnek kiadó bűnözők tekintetében érdemes tudni, hogy a rendőr nem intézkedik zaklató jelleggel, visszaélészerűen, viszont az árendőrök mindig a pénzre utaznak, fenyegetően lépnek fel.

Figyelem a rendőr a jelenleg hatályos jogszabályok szerint nem vesz át készpénzt!

Amennyiben a rendőr szabálysértés elkövetése miatt bírságot, postai befizetési utalványt kell adnia.

- a rendőrt igazolja egyenruhája, azonosító jelvénye (5 számból álló egyedi azonosító számsor), valamint rendőrigazolványa, melyet köteles felmutatni, és közölni nevét, rendfokozatát, szolgálati helyét, és az igazoltatás okát. Amennyiben bármely okból kétsége merülne fel, ragaszkodjon jogaihoz! Feljegyezheti a rendőr adatait, felhívhatja az illetékes rendőri szervet, melyen keresztül a nap 24 órájában kaphat információt, az Önnel szemben intézkedő rendőr tekintetében.

Mit tegyen amennyiben baj érte?

- értesítse azonnal a rendőrséget, a bárholnan **ingyenesen hívható 107-es számon**, illetőleg a **112-es általános segélyhívó vonalon** (bármely bűncselekményre utaló adat esetén névtelenül hívhatja a rendőrség által működtetett Telefonanú ingyenes számát: 80/ 551-111)

Húsvéti ételek hagyományos módon

Magyarországon a húsvét elképzelhetetlen főtt soka, főtt tojás, torma és kalács nélkül. Az asztalon megtalálhatók a friss tavaszi zöldségek, az újhagyma, a retek, uborka is. Az asztalt üde tavaszi virágokkal, nárcisszal, jácinttal, barkával, tulipánnal díszítjük.

A sonka

A disznóhús tartósítására a szükség vitte rá az embereket: muszáj volt a téli hónapokra is húst raktározniuk. A legjobb falatok húsvétkor kerültek elő a kamrából, így a sonka is ekkor kerül az asztalra.

Főzése

Jó ötlet, ha egy éjszakára hideg vízbe tesszük, így kiázik belőle a túl sok só. Mivel egy egész darab sonka még a legnagyobb étvágyú családoknak is sok lenne, általában négy részre osztják: a färtőre, a felsálra, a csülökre és a dióra. A zsíros réteget lehetőleg ne távolítsuk el, mivel ez megakadályozza, hogy a hús kiszáradjon. A sonkát mindig csak lassan főzzük, tehát nem szabad hagyni, hogy felforrjon! A főzőlevet ízesíthetjük zöldségekkel, fűszerekkel ízlés szerint, a főzés során ezek az ízek jól átjárják a húst.

Ha hagyományosan akarnak étkezni húsvétkor, akkor

- Nagycsütörtökön egyenek parajból készült ételeket,
- Nagypénteken tojást és halat,
- Nagyszombaton estig böjtölni kell, így napközben kalácsot fogyasszanak; este jöhet a sonka, tojás friss zöldségekkel,
- Húsvétvasárnap sült bárány kerüljön az asztalra,
- Húsvéthétfőn a locsolókodóknak sonka, piros tojás, aprósütemények és mértékkel kínált italféle dukál.

Sonka szénában? Nem áprilisi tréfa, a széna különleges, aromás ízt kölcsönöz a húsnak, sőt régebben azt állították,

- közben ha módja nyílik rá, figyelje meg a sietősen távozó autót (rendszer, szín, típus) és a „segítők” személyleírását, hogy tudjon érdemleges információt adni a hatóságoknak
- a lakókörnyezetében megjelenő gyanús idegen személyekre és járművekre is figyeljen fel, mivel ezzel segíthet az esetleg bajba került szomszédjának

Jó ha tudja:

Amennyiben a gumiabroncsa defektet kap, az észrevehető minden esetben, mivel a jármű menetstabilitása érezhetően megváltozik, a kocsi félrehúz, és a kerekek felől csattogó hang hallható.

**FIGYELEM!
KELLŐ ÓVATOSSÁGGAL, ÉS
BIZALMATLANSÁGGAL MEGELŐZHETŐ A
TRÜKKÖS LOPÁS!**

hogy a hús puhább, omlósabb lesz tőle. A hús, ha szénával főzzük, valamiféle édes-fűszeres ízt kap.

Hozzávalók (egy nagy család részére): 1 füstölt sonka (kb. 3 kg), 25 dkg friss széna, 1 ágacska kakukkfű, 6 db szegfűszeg, 10 db borókabogyó

Mit együnk a sonkához?

A sonka utánozhatatlan jó ízt más ízekkel együtt élvezhetjük igazán. A sonkaszeletek mellé a szokásos kemény tojáson, tormán vagy mustáron kívül még sok finomságot adhatunk.

Magyarországon, főleg régebben, kitüntetett szerepe volt a sonkához adott különböző retkeknek, úgymint az üde látványt nyújtó piros hónapos retkeknek, a jégcsapretkeknek, a fekete retkeknek, mely utóbbinak sokan gyógygyerőt is tulajdonítanak. A retek szeletelve, sózva, pár szem köménymaggal meghintve, a fekete retek pedig durvára reszelve adatik a sonka mellé.

De ezzel még nincs vége a sonka sokféle tálalási lehetőségeinek. A régi magyar konyha gyakran adott a sonka mellé különböző gyümölcsöket, almát, körtét.

Magyar jellegzetesség, hogy húsvétra kalácsot süt a

háziasszony, amit más népeknél szokatlan, illetve nem ismert módon a sonka tálalásakor „törnek meg”, és a sonkát ezzel eszik.

	Időpont (2008. év)	Mérkőzés	Helyszín	Eredmény	Pont	Eredmény	Pont
1.	03. 15. szombat 15 ⁰⁰	Hidvé gardó-Rudabánya	Itthon	10 : 0	3	5 : 0	3
2.	03. 22. szombat 15 ⁰⁰	Sajókaza-Hidvé gardó	Idegen				
3.	03. 29. szombat 15 ⁰⁰	Hidvé gardó-Kurityán	Itthon				
4.	04. 05. szombat 16 ⁰⁰	Szendrő-Hidvé gardó	Idegen				
5.	04. 12. szombat 16 ⁰⁰	Hidvé gardó-Felsőkelecsény	Itthon				
6.	04. 20. vasárnap 16 ⁰⁰	Nagybarca-Hidvé gardó	Idegen				
7.	04. 26. szombat 16 ⁰⁰	Hidvé gardó-Felsőnyárad	Itthon				
8.	05. 01. csütörtök 17 ⁰⁰	Perkupa-Hidvé gardó	Idegen				
9.	05. 03. szombat 17 ⁰⁰	Hidvé gardó-Bánhorváti	Itthon				
10.	05. 10. szombat 17 ⁰⁰	Dédestapolcsány-Hidvé gardó	Idegen				
11.	05. 24. szombat 17 ⁰⁰	Hidvé gardó-Tardona	Itthon				
12.	06. 01. vasárnap 17 ⁰⁰	Nekézseny-Hidvé gardó	Idegen				
13.	06. 07. szombat 17 ⁰⁰	Hidvé gardó-Meszes	Itthon				
14.	06. 15. vasárnap 17 ⁰⁰	Alsószuha-Hidvé gardó	Idegen				

Az ifjúsági mérkőzés a felnőtt mérkőzés előtt 2 órával kerül megrendezésre.

Idegenbeli mérkőzésre az autóbusz indulása az italbolt illetve a presszó elől!

Hidvé gardói Krónika

Időszakos közéleti újság. Felelős kiadó: Hidvé gardó Polgármesteri Hivatala. e-mail: telenet@t-online.hu

Megjelenik Hidvé gardó községben az Önkormányzat támogatásával (3768 Hidvé gardó, Tornai út 106. Tel./fax: 06-48/450-001)

Főszerkesztő: Kovács Lászlóné. A szerkesztésben közreműködött: Derján Józsefné, Matusz Tamás és Viszóczy László.

A nyomtatást készítette: a TELEHÁZ Hidvé gardó, Tornai út 54. Készült 400 példányban.